Список бібліографічних посилань

1. Иоффе О. С. Обязательственное право. М. : Госюриздат, 1975. 880 с.
2. Церковна О. В. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності за завдання шкоди : автореф. дис. … д-ра. юрид. наук : 12.00.03. Одеса, 2008. 20 с.
3. Монахов В. Н. Государственно-правовые вопросы информационного обслуживания граждан в СССР (конституционный аспект) : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.02. М., 1983. 226 с.

Одержано 10.11.2017

УДК 351.9+347.96

Валентина Петрівна ЯЦЕНКО,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3195-3627

ОКРЕМІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Реформування суспільства в умовах сьогодення спрямоване на пошук оптимальних шляхів побудови організаційної структури державних інституцій та їх діяльності. Безперечно, виконуючи вимоги закріплені в Конституції всі органи державного управління мають діяти на основі закону, забезпечувати відповідно до нього реалізацію прав та свобод людини і громадянина, суспільних інтересів, здійснювати управління в основних сферах суспільного життя.

Водночас, складність завдань, які вирішуються системою органів державного управління, суперечливість умов, в яких реалізуються ці завдання, обмеженість наданих ресурсів зумовлює, подекуди, критичне ставлення до законності. Тому у відповідності з процесом розпочатих перетворень та з метою досягнення поставлених завдань створюється і система контролю у сфері виконавчої влади. Серед існуючих видів контролю останній час особливо часто розповсюдженим і найбільш дієвим є громадський контроль. Він охоплює всі сфери суспільного життя в тому числі і діяльність органів національної поліції.

Крім того, його характерною відмінністю від будь-якого іншого виду контролю лежить у суб'єктно-об'єктній сфері і полягає в тому, що, по-перше, громадський контроль здійснюється саме громадськістю (організованою та неорганізованою), і, по-друге, що у процесі здійснення громадського контролю контролюється виконання саме соціальних завдань, безпосередньо пов'язаних із захистом і реалізацією прав і свобод громадян, задоволенням та узгодженням соціальних потреб та інтересів населення [1].

При цьому основною метою громадського контролю все ж є недопущення дій контрольованих суб'єктів за межами законності й правопорядку, попередити можливі відхилення від намічених цілей, а також інтересів суспільства та його суб'єктів, а у разі появи цих відхилень усунути їх негативні наслідки [2, с. 29]. При цьому формами громадського контролю можуть бути: 1) безпосередня участь громадськості у виборах, референдумах, громадських слуханнях, зборах; подання різного роду звернень; 2) проведення соціологічних досліджень шляхом опитування, анкетування; 3) ведення статистики.

Соціальне призначення громадського контролю, втім як і будь-якого іншого виду контролю, в тому, що він покликаний служити джерелом інформації про процеси, які відбуваються, умовою підтримки законності, порядку й організованості, охорони свободи і дотримання прав громадян. На сьогоднішній день, в більшості випадків, громадський контроль використовується як важливий засіб виявлення правильності поставлених завдань, міри пізнання об'єктивних законів суспільного розвитку. Слід відмітити, що і самі органи національної поліції зацікавлені в функціонуванні громадського контролю, оскільки він надає можливість визначити недоліки в роботі та є певним стимулом для їх усунення.

Водночас сьогодні ми можемо спостерігати непоодинокі випадки коли форми реалізації громадського контролю порушують як правові норми так і етичні. В першу чергу мова йде про недопустимі виловлювання на адресу поліцейських, образи та приниження їх. В окремих

© Яценко В. П., 2017

випадках можливо спостерігати умисне створення провокаційних ситуацій, що призводить до відволікання від виконання прямих обов'язків, спричиняє марні затрати часу поліцейського та коштів держави. Крім того, в подібних випадках відбувається і спотворення мети громадського контролю.

Відстоюючи права та інтереси суспільства необхідно пам'ятати, що людина в формі є також частиною цього суспільства, а отже має всі ті ж самі права що і інші громадяни. Крім того, людина в формі – це ще й представник влади і подібна поведінка не може не завдавати шкоди іміджу самого органу, адже спонукає і інших діяти подібним чином та дозволяє ігнорувати вимоги поліцейського. Якщо ж у діях поліцейського вбачається порушення правових норм, то на сьогодні існує ряд дієвих і законних механізмів притягнення особи до відповідальності.

Вирішення подібних ситуацій стало б можливе шляхом законодавчого врегулювання здійснення громадського контролю в державі, оскільки існуюча нормативна база є досить розгалуженою та в основному закріплює права осіб, що звертаються до органів влади. В першу чергу існує необхідність в визначені способів та меж громадського контролю, закріплення не лише прав, а обов'язків й осіб, що здійснюють такий контроль. Крім цього, існує потреба і у врегулюванні питання про притягнення осіб до відповідальності за порушення порядку здійснення громадського контролю, в тому числі і за створення провокаційних ситуацій. Адже саме наявність чітко закріплених обов'язків у обох сторін та їх неухильне виконання дозволить говорити про співпрацю поліції з громадськістю.

Список бібліографічних посилань

1. Федоренко В. Л., Кагляк Я. О. Інститути громадянського суспільства та інститут громадських організацій в Україні: теоретико-методологічні та нормопроектні аспекти. Українська Гельсінська спілка з прав людини : сайт. 08.05.2009. URL: https://helsinki.org.ua/2009/05/instytuty-hromadyanskoho-suspilstva-ta-instytut-hromadskyh-orhanizatsij-v-ukrajini-teoretyko-metodolohichni-ta-normoproektni-aspekty/ (дата звернення: 02.11.2017).

2. Крупник А. С. Громадський контроль: сутність та механізми здійснення. *Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2007.* Вип. № 1. URL: http://novyi-stryi.at.ua/gromkontrol/KRUPNYK_A_pro_grom_kontrol.pdf (дата звернення: 01.11.2017).

Одержано 03.11.2017

УДК 343.34

Андрій Миколайович ЯЩЕНКО,
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3956-3487

ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

У справі протидії злочинності у сфері громадської безпеки важливу роль відіграють як заходи кримінально-правового, так і кримінологічного характеру. Тісний взаємозв'язок системи цих двох заходів впливу є важливою умовою ефективності протидії будь-якому виду злочинності [0, с. 6]. Враховуючи обмежені межі дійсного дослідження, далі ми зупинимося лише на кримінально-правовому аспекті протидії злочинності у сфері громадської безпеки. У зв'язку з цим, зауважимо, що заходи кримінально-правового характеру, які застосовуються у разі порушення кримінально-правових заборон у сфері громадської безпеки, можна визначити як передбачені КК України засоби державного примусу та заохочення, що застосовуються до осіб, які вчинили злочини, передбачені ст. 255–270-1 КК України. До кола цих заходів можна віднести покарання, звільнення від кримінальної відповідальності, звільнення від відбування покарання з випробуванням тощо. Підкреслимо, що у доктрині кримінального права проблемам протидії злочинності у сфері громадської безпеки приділялася увага у працях В. Ємельянова, М. Іманли,

© Ященко А. М., 2017